

1. Koulun arvoperusta

Vihdin kuntastrategiassa 2022-2025 on neljä arvoa; palveluhenkisyys, vastuullisuus, yhteisöllisyys ja rohkeus. Vihdin kunta tukee lapsiperheiden hyvinvointia tarjoamalla laadukkaat koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelut hyvinvoivissa kiinteistöissä ja luonnonläheisissä miljöissä. Uudet rakennetut koulut takaavat nykyiselle kouluverkostolle monipuoliset ja nykyaikaiset puitteet kymmeniksi vuosiksi.

Koulumme arvot ja toiminta pohjautuvat Vihdin kunnan arvoihin. Koulumme henkilökunta pyrkii palvelemaan kuntalaisia sekä oppilaita parhaansa mukaan, ottaen koko kyläyhteisön mukaan koulun toimintaan. Vastuullisuutta toteutamme toimimalla OPS:n mukaisesti ja pitämällä yhteyttä koteihin, jolloin koti on tietoinen koulun toiminnasta ja oman lapsen asioista. Pyrimme luomaan turvallisen ympäristön niin emotionaalisesti, psyykkisesti kuin fyysisesti. Yhteisöllisyys toteutuu osallistamalla vanhempia ja lähiympäristön toimijoita, kuten päiväkotia, koulun arkeen. Pyrimme rohkeasti kehittämään koulumme toimintaa yhdessä päiväkodin kanssa.

2. Opetus ja oppimisjärjestelyt

Koulujen työ- ja loma-ajat 2022-2023

Koulujen työ- ja loma-ajat Vihdin kunnassa lukuvuonna 2022-2023 (187 pv)

(Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätös 17.11.2021 § 26)

Syyslukukausi 10.8.- 21.12.2022 90 työpäivää

Aloitus 10.8.2022 (keskiviikko)
syysloma 17.10. - 21.10.2022 (vko 42)
Itsenäisyyspäivä 6.12.2022 (tiistai)
joululoma 22.12.2022 (torstai) – 6.1.2023

Kevätlukukausi 9.1.- 3.6.2023 97 työpäivää

Aloitus 9.1.2023 (maanantai)
talviloma 20.2.- 24.2.2023 (vko 8)
pääsiäinen 7.4.-10.4.2023
helatorstai 18.5.2023
päättjäispäivä 3.6.2023 (lauantai)

Oppituntien ajat ja välitunnit

1. 8.15 – 9.00	9.00 – 9.15
2. 9.15 – 10.00	
3. 10.00 – 10.45	PITKÄ VÄLITUNTI 11 – 11.30
4. 11.30 – 12.15	
5. 12.15 – 13.00	13.00 – 13.15
6. 13.15 – 14.00	14.00 – 14.15
7. 14.15 – 15.00	

Kouluvuoden juhlat ja perinteet

Koulussa on kaksi isoa juhlaa: joulujuhla sekä kevätjuhla. Näihin juhliin kaikki oppilaat valmistavat ohjelmia. Joulujuhla järjestetään yhdessä vanhempainyhdistyksen kanssa tiistaina 20.12. seurojentalolla, ja samalla juhlistetaan koulun 120 vuotista taivalta. Tuolloin koulupäivän aikataulut muuttuvat ja koulua on illalla.

Retket (ja koulun ulkopuolella annettava opetus)

Kodin ja koulun päivä: eläinvierailut koulun pihalla, oppilaiden pitämä kirppis, lasten ja vanhempien välinen jalkapalloturnaus sekä vanhempainyhdistyksen/oppilaskunnan pitämä buffee kevätretken rahoittamiseksi.

Harrastusviikko
Eläinten viikko (SEY:n materiaali)
Liikenneviikko

Mahdollisesti teatteriesitys
1.-2. lk uintiretket
Sanomalehtiviikko
Mediaviikko
Ystävänäpäivä
Rusettiluilut
MOK-viikko
Erämiesten järjestämä eräpäivä (mahdollisesti)

Jokikunnan koulun kanssa yhteinen yleisurheilukisa Jokikunnan koululla.
Unicef-kävely

Retket:

Vanhempien järjestämä metsäretki, suunnistusta ja retkiä lähiympäristössä, 3. - 6. lk kaksi uintikertaa ja 1. - 2. lk kirjastoon tutustuminen sekä 1. - 2. lk urheiluhallireissu, retki lintutornille sekä muita mahdollisia retkiä resurssien ja rahavarojen sallimissa puitteissa sekä syys- että kevätlukukaudella.

Lisäksi koko koulun kevätretki keväällä päätettävään kohteeseen.

Mahdollisesti koulujen välinen jalkapalloturnaus Nummelassa, jos resurssit riittävät bussikuljetukseen.

2.1. Koulun toimintakulttuuri

Vanjärven koulu on turvallinen sekä aikaansa seuraava kyläkoulu. Se tarjoaa turvallisen kasvualustan, jonka etuna on lapsen yksilöllinen huomioiminen. Kannustamme lasta toimivaan vuorovaikutukseen, vahvan itsetunnon kehittymiseen, oppimisen iloon sekä oma-aloitteisuuteen ja omatoimisuuteen.

Koulu tekee tiivistä yhteistyötä sekä päiväkodin, että vanhempainyhdistyksen kanssa.

2.1.1. Koulun käytänteet ja mahdolliset painotukset

2.1.2. Järjestyssäännöt

Koulumme toimintaa ohjaavat kaksi pääsääntöä:

1. Toimin turvallisesti
2. Käyttäydyn hyvin

Järjestyssäännöt

Oppilas:

-käy säännöllisesti koulussa. Huoltaja ilmoittaa/anoo poissaolot Wilman kautta, oppilas selvittää poissaolon aikaiset tehtävät.

- tulee ajoissa oppitunneille ja muihin koulun tilaisuuksiin tarvittavat välineet mukanaan, tehtävät tehtyinä ja osallistuen opiskeluun asiallisesti käyttäytyen.

- noudattaa hyviä käytöstapoja.
- kunnioittaa toisten psyykkistä sekä fyysistä kokemattomuutta.
- huolehtii oppimisympäristön viihtyisyydestä pitämällä sen siistinä.
- huolehtii hyvin koulun yhteisestä omaisuudesta, eikä tahallaan ota tai vahingoita koulun- tai toisten omaisuutta. Korvaan yhdessä huoltajieni kanssa vahingon, jos rikon jotakin tahallisesti.
- käyttää mobiililaitetta vain opettajan luvalla, muuten sen ollessa repussa äänettömänä. Koulu ei vastaa kännykän katoamisesta tai rikkoutumisesta.
- ei poistu luvatta koulun alueelta.
- noudattaa kaikkien koulu yhteisön aikuisten ohjeita.
- noudattaa välitunneista sovittuja sääntöjä, ottaa kaikki mukaan leikkiin. Käyttää välituntivälineitä turvallisella ja sovittulla tavalla.
- noudattaa ruokailussa hyviä käytöstapoja, maistaa kaikkia ruokia, kiittää astiat palauttaessaan keittäjää. Makeisten yms. herkkujen tuomisesta sovin erikseen opettajan kanssa.
- saapuu liikuntatunneille asianmukaisissa varusteissa ja noudattaa liikuntatunnilla aikuisen antamia ohjeita.
- noudattaa turvallisuudesta sovittuja sääntöjä.
- noudattaa liikennesääntöjä ja hyviä tapoja myös koulumatkalla.
- ei tuo, käytä eikä pidä hallussaan tupakkatuotteita, päihteitä tai vahingoittamiseen ja uhkailuun soveltuvia aineita ja/tai esineitä.

2.1.3. Oppilaan ojentamisen muodot ja käytänteet

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle.

Opetusta häiritsevälle, muuten koulun järjestystä rikkovalle tai vilpillisesti menetelleelle oppilaalle voidaan määrätä perusopetuslaissa säädetty kurinpitovastaus tai ojentaa häntä perusopetuslaissa tarkoitetuilla tavoilla. Oppilaita kohtaan voidaan käyttää vain perusopetuslaissa säädettyjä turvaamistoimenpiteitä.

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen.

Koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan, jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan. Rehtori tai opettaja voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta.

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi oppilaan, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Oppilaalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallisen varoituksen antamisesta päättää opetuksen järjestäjän monijäseninen toimielin tai opetuksen järjestäjän niin päättäessä koulun rehtori.

Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin.

2.2. Oppimisympäristö

Fyysinen oppimisympäristö

Koulu on 1950-luvulla rakennettu kivitalo. Kellarikerroksessa on pieni teknisen työn tila, johon mennään ulkokautta. Keittiö sekä tekstiililyöntötila sijaitsevat pääsisäänkäynnin tasolla siivessä. Tekstiililyöntötilaan oppilaat kulkevat ulkokautta. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee yksi pieni luokkatila, ruokala sekä liikuntasali. Toisessa kerroksessa sijaitsee kaksi luokkatilaa, opettajien tila ja erityisopettajan, kuraattorin ja terveydenhoitajan jakama tila. Koulussa on lisäksi vinttitilaa. Oppilaiden wc-tiloihin päästään ulkokautta. Pukuhuoneet ja peseytymismahdollisuudet puuttuvat koulusta.

Koulurakennuksen kokonaispinta-ala on 760 m² ja viereisen päiväkodin pinta-ala 345 m². Yläkerrassa on varauuskäynti ja tulipalon varalle koululle on asennettu palovaroittimet. Teknisen työn tilan ilmanvaihto on riittämätön ja tila on melko pieni. Isommat maalaustyöt suoritetaan ulkokatoksessa.

Koulun takana sijaitsee kasvimaata, jota hyödynnetään ajoittain oppimisympäristönä. Lisäksi kasvimaan satoa voidaan käyttää opetuksessa muun muassa tutkimusten materiaalina. Kasvimaan hoitaminen/käyttäminen nivoutuu useisiin opetussuunnitelman sisältöihin ja tavoitteisiin ja on arvokas oppimisympäristö.

Pihasta tehtiin vuonna 2004 koko kylän lähiliikuntapaikka. Pihalta löytyy tekemistä moneen makuun: jalkapalloa, koripalloa ja yleisurheilupaikkoja sekä talvisin luistinrata. Leikkivälit ovat asianmukaisessa kunnossa ja turvallisia oppilaille. Ympäristöstä löytyy monenmoisia ekologisia yhteisöjä: metsää, peltoja, niittyjä tai jopa arvokas lintujärvi, joita käytämme kasvatus- ja oppimisympäristönä.

Fyysiseen oppimisympäristöön kuuluvat koulun tilat, opetusvälineet (mukaan lukien tieto- ja viestintäteknologia) ja oppimateriaalit sekä rakennettu lähiympäristö ja ympäröivä luonto. Koulun läheisyydessä olevasta metsiköstä kaadettiin valtaosa puustosta kesällä 2019.

Sisä- ja ulkopintojen parannus olisi ajankohtaista. Koulutilojen pitkäjänteinen suunnittelu toteutetaan yhteistyössä käyttäjien ja eri hallintoalojen kanssa.

Psyykinen oppimisympäristö

Koululaisten oppimista ohjaa kolme luokanopettajaa, joista yksi toimii myös luottamustoimisena rehtorina. Lisäksi koulussa työskentelee kouluhjaaja (20 h/vko), erityisopettaja 4 h/vko, kuraattori noin kahden viikon välein 4 h paikalla, kouluterveydenhoitaja noin kerran kuussa ja tarvittaessa psykologi. Arvostamme myönteistä, kannustavaa, rohkaisevaa, kiireetöntä ja toista kunnioittavaa ilmapiiriä. Opetuksessa edetään rauhallisesti, oppilasta kuunnellen, mutta samalla houkutellen häntä toimimaan omien edellytystensä ylärajoilla.

Oppilaat oppivat vähitellen tiedostamaan, miten opiskelevat/oppivat ja käyttämään erilaisia oppimistaitoja. Oman oppimistyylin löytymiseen kiinnitetään erityistä huomiota 5. - 6. -luokilla.

Oppilaan ja opettajan vuorovaikutus on keskeistä ja erilaisia oppimis- ja työskentelytapoja toteutetaan yhdysluokkaopetuksen sallimissa puitteissa.

Tuemme yhteisöllisyyttä mm. kummitoiminnan avulla sekä siten, että tietyistä oppilaita koskevista asioista kuten välituntisääntöjen tai järjestyssääntöjen päivittämisestä keskustellaan yhteisesti. Lisäksi yhdysluokkatyöskentely on omiaan lisäämään pienempien huomioonottamista samoin kuin päiväkodin kanssa toimiminen erilaisten teemojen parissa sekä yhteisessä pihapiirissä.

Koulu ja kodin välinen yhteistyö on tärkeää pienessä koulussa. Oppimisen tueksi järjestetään tukiopetusta ja opiskeluhoultoryhmä toimii tarvittaessa.

Oppimisympäristön turvallisuus

Lukuvuoden alussa tutustutaan turvallisuussuunnitelmaan ja suoritetaan riskikartoitus.

3. Oppimisen arviointi

Oppimisen ja osaamisen arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää oppilaan edellytyksiä itsearviointiin. Oppilaan oppimista, työskentelyä ja käyttäytymistä tulee arvioida monipuolisesti.

Arvioinnilla on kaksi toisiaan tukevaa tehtävää: ohjata ja kannustaa oppimista ja kehittää itsearviointin taitoja (**formatiivinen arviointi**) sekä määrittää, missä määrin oppilas on saavuttanut opetussuunnitelmassa oppiaineille asetetut tavoitteet (**summatiivinen arviointi**). Perusopetuksessa arviointi kohdistuu oppimiseen, osaamiseen, työskentelyyn ja käyttäytymiseen.

Formatiivinen arviointi auttaa oppilasta ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämään työskentelyään oppiaineille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Opettajan ja oppilaan välisessä vuorovaikutuksessa oppilas saa tietoa, miten voi parantaa suoritustaan suhteessa tavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Myös **itsearviointi ja vertaispalaute** ovat keskeinen osa oppimisprosessia, vaikka ne eivät vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan.

3.1. Oppimisen arviointi syyslukukaudella

Välitodistukset

Vihdin kunnassa oppilaille annetaan välitodistukset 4. vuosiluokasta alkaen. Arviointi annetaan välitodistuksissa numeroarvosanoilla. Yksilöllistetyssä opetuksessa, S2-oppilailla ja KOKO-opetuksessa olevilla arviointi voi olla myös sanallista.

Välitodistus annetaan **21.12.2022**.

3.2. Oppimisen arviointi kevätlukukaudella

Käyttäytymisen arviointi

Vuosiluokilla 1.–3. käyttäytyminen arvioidaan sanallisesti. Vuosiluokilla 4.–6. käyttäytyminen arvioidaan arvosanoilla 4–10.

Sanallisen arvion ja numeroarvosanan antaminen todistuksissa

Vihdin kunnassa oppiaineista annetaan sanallinen arviointi vuosiluokkien 1.–3. lukuvuositodistuksissa. Vuosiluokkien 4.–6. väli- ja lukuvuositodistuksissa annetaan kaikissa oppiaineissa numeroarvosanat. S2-oppilaiden arviointi voi olla sanallista. Valmistavassa opetuksessa olevat oppilaat saavat sanallisen arvioinnin.

Lukuvuosi- ja päättötodistukset jaetaan **3.6.2023**.

4. Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

4.1. Kolmiportainen tuki

Perusopetuksessa toteutetaan varhaista puuttumista, jossa oppijaa tuetaan opiskelussa ja hyvinvoinnissa yhteistyössä perheiden ja muiden toimijoiden kanssa niin, että oppilas pystyisi etenemään opinnoissaan ja kasvamaan tasapainoisissa olosuhteissa omien edellytystensä mukaisesti.

Tukitoimet suunnitellaan kolmiportaisen tuen periaatteita noudattaen. Tuen tarvetta arvioidaan ja sen vaikuttavuutta seurataan testein ja kirjatuin havainnoin. Annettavasta tuesta kirjoitetaan pedagoginen asiakirja, jossa kuvataan oppilaan opetuksessa tehdyt toimet.

Yleinen tuki

Yleinen tuki on tuen portaista laajin. Se hyödyttää kaikkia ryhmän oppilaita. Erilaiset ryhmäinterventiot, tunne- ja kaveritaitojen kehittämisen ohjelmat, käyttäytymisen strukturointi, oppimaan oppimisen, kuten opiskelu- ja tarkkaavuustaitojen opettaminen sekä oppimisympäristön joustava muokkaaminen ja monikanavaisuus opetuksessa ovat kaikki yleistä tukea. Yleisen tuen piiriin mahtuu myös eriyttäminen, joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, tukiopetus tai osa-aikainen erityisopetus, kun sen tarve ei ole jatkuvaa sekä kouluohjaajan palvelut.

Yleisessä tuessa pedagogisen arvion tekeminen on vapaaehtoista, mutta asioiden kirjaaminen arvioon voi toimia hyvänä seurattavien asioiden muistilistana eri opettajien välillä. Oppilaalle voidaan myös tehdä yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa oppimissuunnitelma. Siihen kirjataan yhteisesti sovitut tavoitteet, oppilaan sitoutuminen ja onnistumiset.

Yleisen tuen interventiot vaativat pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista. Vaikutuksia nähdään usein vasta pidemmän työskentelyn jälkeen. Arjessa tapahtuva pienten onnistumisien tavoittelu ja ylös kirjaaminen auttaa jaksamaan ja huomaamaan muutosta.

Tehostettu tuki

Tehostettuun tukeen siirrytään, kun satunnainen tuki ei enää riitä, vaan tukea tarvitaan pitkäkestoisesti ja paljon. Esimerkiksi oppilas tarvitsee lähes kaikissa aineissa vähemmän tehtäviä ehtiäkseen oppimaan tai hän tarvitsee pääsääntöisesti räätälöityä materiaalia ja/tai kuvatueta. Tehostetun tuen tarpeen tunnistaa myös siitä, että oppilas tarvitsee paljon aikuisen tukea oppiakseen ja osa-aikaisen erityisopetuksen tarve on jatkuvaa. Oppilaalle voidaan tehostetussa tuessa määrittää käyttöön opiskelun erityiset painoalueet hänelle haastavissa oppiaineissa. Oppilaat, joilla on suomi toisena kielenä hyötyvät tehostetusta tuesta.

Siirtymistä mietittäessä on huolellisesti tarkistettava, onko kaikki oppilasta hyödyttävät yleisen tuen tukimuodot käytetty tai olisiko niissä vielä lisäämisen varaa. Siirtyminen tehostettuun tukeen tapahtuu, kun huoltajien ja oppilaan kanssa yhteistyössä laadittu pedagoginen arvio käsitellään koulun prosessien mukaisesti moniammatillista asiantuntemusta käyttäen. Päätöksen teko kuuluu rehtorille ja päätöksen kirjaaminen oppilastietojärjestelmään koulusihteerille.

Tehostetussa tuessa oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma. Se taahtuu yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa. Toisin kuin yleisessä tuessa, tehostetun tuen oppimissuunnitelma on perusopetuslain edellyttämä. Oppimissuunnitelmassa kuvataan, minkälaisilla pedagogisilla ratkaisuilla vastataan tuen tarpeeseen; mitkä ovat ne konkreettiset tukitoimet, joita oppilas tulee saamaan, mitä toimilla tavoitellaan ja miten vaikuttavuutta arvioidaan?

Tehostetun tuen päätös tulee purkaa, kun oppilas ei enää arvion mukaan tarvitse intensiivistä tukea, vaan oppimisen tukemisessa voidaan palata tilanteen seuraamiseen ja satunnaisesti tapahtuvaan tehokkaampaan tukemiseen. Purkamisen tapahtuu saman prosessin mukaan kuin siirtäminen.

Erityinen tuki

Kun kaikki tehostetun tuen keinot on käytetty, ja oppilaan todetaan tarvitsevan kokoaikaista erityisopetusta, tai kun vahvasti tuettuna ja painoalueittain opiskellen ei päästä alimpaan hyväksytyyn arvosanaan (5) ja oppiaine pitää yksilöllistää, tulee eteen erityiseen tukeen siirtäminen.

Erityiseen tukeen siirtäminen on lakiin perustuva valituskelpoinen viranomaispäätös ja hyvin vahva toimenpide. Erityisen tuen päätöksessä päätetään aina myös oppilaan pääsääntöinen opetusryhmä, mahdollinen poikkeaminen opetussuunnitelmassa määritellystä oppiainejaosta sekä oppilaalle mahdollisesti tarvittavat tulkittamis- ja avustajapalvelut, apuvälineet ja tukijaksoista.

Oppilaalla saattaa jo ennen oppivelvollisuusiän alkua olla diagnoosi, josta lähtökohtaisesti seuraa erityisen tuen päätös ja pidennetty oppivelvollisuus, mahdollisesti myös toiminta-alueittain opiskelu. Yleensä päätös erityisestä tuesta on silloin tehty jo varhaiskasvatuksessa. Lisäksi erikoissairaanhoidon viranomaistason antama lausunto

saattaa johtaa erityisen tuen päätökseen. Erityisen tuen päätös tarvitaan myös tapauksissa, joissa oppilaan haasteiden laajuus ja monimuotoisuus edellyttää moniammatillisen arvion mukaan kokoaikaista erityisopetusta.

Ennen erityistä tukea koskevan päätöksen tekemistä tulee oppilaan opetuksesta vastaavilta hankkia selvitys oppilaan oppimisen etenemisestä sekä tehdä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa moniammatillisena yhteistyönä selvitys oppilaan saamasta tehostetusta tuesta ja oppilaan kokonaistilanteesta. Tästä työskentelystä muodostuu pedagoginen selvitys, jota tarvittaessa täydennetään psykologisella tai lääketieteellisellä asiantuntijalausunnolla tai vastaavalla sosiaalisella selvityksellä.

Kun selvitys on laadittu valmiiksi, tulee kuulla oppilasta ja tämän huoltajaa tai laillista edustajaa. Kuulemistilaisuus voidaan järjestää osana vanhempaintapaamista, mutta huoltajalle pitää olla myös jälkikäteen todennettavalla tavalla selvitetty, että kyse on samalla hallintolain tarkoittamasta kuulemisesta.

Huoltajien allekirjoittama pedagoginen selvitys sivistyskeskukseen päätöksentekoa varten. Opetuspäällikkö allekirjoittaa päätöksen ja se kirjataan virastolla oppilaan rekisteriin. Huoltajien allekirjoituksen puuttuminen tai kielteinen suhtautuminen päätettävänä olevaan asiaan ei estä päätöksen tekemistä, mikäli se on oppilaan edun mukaista.

Mikäli oppilaan tuen tarve muuttuu tuen päätöksen perusteissa mainituissa asioissa, tehdään uusi tarpeelliselta osin tarkennettu pedagoginen selvitys sekä uusi erityisen tuen päätös.

Kun kouluun tulee uusi oppilas, jolla tiedetään olevan edellisessä asuinkunnassa tehty erityisen tuen päätös, oppilaasta tulisi noin kuukauden kuluessa kouluun tulosta tehdä uusi pedagoginen selvitys ja päätös erityisen tuen jatkamiseksi tai purkamiseksi uudessa asuinkunnassa.

Erityisen tuen päätös tarkistetaan myös koulun alkaessa, 2. ja 6. luokan aikana. Oppilaasta tehdään tarkistusta varten uusi pedagoginen selvitys, jonka perusteella tehdään päätös erityisen tuen jatkamisesta tai lopettamisesta. Laadinnassa voi hyödynnetään aikaisempia pedagogisia selvityksiä ja oppilaan pedagogisia asiakirjoja. Yläkouluun siirryttäessä arvioidaan huolellisesti, tarvitseeko oppilas kokoaikaista erityisopetusta oppimisensa tueksi, sillä se on merkittävä kriteeri erityisen tuen jatkamiselle. Yläkoulu-nivelvaiheen pedagogiset selvitykset tehdään helmikuun loppuun mennessä.

Kun erityisen tuen päätös on tehty ja tieto päätöksestä tullut sekä huoltajille että kouluun, oppilaalle laaditaan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, HOJKS.

HOJKS:ssa määritellään muun muassa

- opiskelun erityiset painoalueet
- oppilaan edistymisen seuranta ja arviointi
- oppilaan mahdollisuus osoittaa osaamisensa eri tavoin
- arviointitavat ja ajankohdat
- oppilaan itsearviointi
- muut pedagogiset ratkaisut, kuten joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, opetusmenetelmät, opiskelustrategiat, työskentelytavat, kommunikointitavat ja oppimateriaalit.

Mikäli oppilas opiskelee yhdessä tai useammassa oppiaineessa yksilöllistetyn oppimäärän mukaan, HOJKS:ssa luetellaan nämä aineet sekä määritellään niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä määritellään, miten edistymistä seurataan ja arvioidaan.

Erityisopetukseen sisältyvät pedagogiset ratkaisut voivat vaihdella eri oppiaineissa ja muilla oppimisen alueilla. Osa pedagogisesta tuesta voi olla myös lyhyempiaikaista, yksittäiseen oppiaineeseen suunnattua tukea. Myös erityistä tukea saavalla oppilaalla on oikeus saada tukiopetusta ja osa-aikaista erityisopetusta. Myös oppilaan saama muu tuki, kuten tulkintamis- ja avustajapalvelut sekä erityiset apuvälineet määritellään HOJKS:ssa.

4.2. Koulunkäynnin muut tukijärjestelyt

Koulun opiskeluhuoltohenkilöstön koko ja olo koululla

Osa-aikaisten erityisopettajien määrä

Erityisluokan opettajien määrä	0	
Koulunkäynnin ohjaajien määrä	1	22h / vk
Opiskeluhooltohenkilöstön läsnäolo koulussa h/vko		
Kouluterveydenhoitaja		6h / kk
Koululääkäri	tarvittaessa	
Psykologi	tarvittaessa	
Kuraattori		4h / joka toinen vk

4.3. Aamu- ja iltapäivätoiminta

Koulussamme ei järjestetä aamu- eikä iltapäivä toimintaa lukuvuonna 2022-2023.

4.4. Kerhotoiminta

Maanantaisin NuPS:n järjestämä liikuntakerho sekä tiistaisin hobby hour -kerhot.

4.5. Opiskeluhoolto

4.5.1. Opiskeluhoolto

Opiskeluhoolto on kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää työtä, jolla edistetään, pidetään yllä ja luodaan edellytyksiä oppilaan ja opiskelijan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Opiskeluhoollon tavoitteena on edistää oppilaiden ja opiskelijoiden ja koko koulu- tai opiskeluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja opiskelijoiden osallisuutta.

1. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoollopalveluista

A) Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta.

Oppilasmäärä	44
Tehostetussa tuessa olevien oppilaiden määrä	12
Erityisessä tuessa olevien oppilaiden määrä	4
Kuntakohtaisten pienluokkien määrä	0
Koulukohtaisten pienluokkien määrä	0

B) Käytettävissä olevat opiskeluhoollopalvelut.

Opiskeluhooltohenkilöstön läsnäolo koulussa
h/vko

Kouluterveydenhoitaja	1,5	6h / kk
Koululääkäri	tarvittaessa	
Psykologi	tarvittaessa	
Kuraattori	2	4h / joka toinen vk

2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi

5-6-luokkalaisten hyvinvointikeskustelut, 4-luokan kaveritaitotunnit, 6lk tsemppitunnit sekä kuraattorin läsnäolo koulun retkillä.

3. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ammattilaisten ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opiskeluhoito on mukana vanhempainillassa esittelemällä itsensä sekä toimintansa.

Perhesosiaalityö on mukana kokouksissa tarvittaessa, nuorisotyö käy pitämässä erilaisia teematunteja ja seurakunta käy pitämässä kaveritaitotunteja.

4. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Koulukiusaamisesta puhutaan avoimesti oppitunneilla, päivänavauksissa ja arkipäivän tilanteissa. Välituntivalvonta järjestetään niin, että koulun sisätiloissa ja ulkona on riittävä valvonta.

Oppilaita ohjataan sietämään erilaisuutta ja tuntemaan vastuuta toisistaan. Tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä kaveritaitoja harjoittelemalla eri oppiaineiden tunneilla ennaltaehkäistään myös osaltaan koulukiusaamista.

Kuntakohtainen opiskeluhuollon suunnitelma, luku 3.4. ja 3.5,

5. Toimenpiteet opiskeluhoitosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.

Yksiköt arvioivat säännöllisesti opiskeluhoitotyön toteutumista oman yksikkönsä osalta yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokouksissa sekä keväisin kuluneen **lukuvuoden arvioinnin yhteydessä**.

Koulun yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän tehtäviin ei sisälly yksittäisten oppilaiden opiskeluhoitoasioiden käsittely. Näitä tehtäviä ei voi rehtorin päätöksellä muuttaa.

4.5.2. Yksilöllinen opiskeluhoito

Yksilöllinen opiskeluhoito perustuu aina vapaaehtoisuuteen. Yksilöllisen opiskeluhoollon toimintaa ovat konsultaatiot, palveluihin ohjaaminen ja monialaisen asiantuntijaryhmän työskentely. Opettajat ovat avainhenkilöitä opiskelijan tuen tarpeen tunnistamisessa. Opettajan näkökulmaa tarvitaan myös tilanteen tarkemmassa selvittelyssä sekä tuen suunnittelussa ja järjestämisessä, mutta sen toteuttaminen edellyttää oppilaan suostumusta.

Yksilöllinen opiskeluhoito toteutuu joko henkilökohtaisten opiskeluhoitopalvelujen kautta tai monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamisella. Asiantuntijaryhmä kootaan aina tapauskohtaisesti oppilaan tueksi ja oppijalla on oikeus vaikuttaa ryhmän kokoonpanoon. Oppijalla on lisäksi oikeus kuraattori- ja psykologipalveluihin säädettyssä määräajassa. Kiireellisyyden arvioi psykologi tai kuraattori.

4.6. Lasten ja nuorten hyvinvointi

4.6.1. Kiusaamisen ehkäisy

Koulumme järjestyssäännöt kieltävät kiusaamisen. Koulussamme korostetaan oppilaan oikeutta turvalliseen opiskeluympäristöön ja oikeutta fyysiseen koskemattomuuteen. Koulukiusaamisesta puhutaan avoimesti oppitunneilla, päivänavauksissa ja arkipäivän tilanteissa. Välituntivalvonta järjestetään niin, että koulun sisätiloissa ja ulkona on riittävä valvonta.

Oppilaita ohjataan sietämään erilaisuutta ja tuntemaan vastuuta toisistaan. Tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä kaveritaitoja harjoittelemalla eri oppiaineiden tunteilla ennaltaehkäistään myös osaltaan koulukiusaamista.

4.6.2. Yhteisöllisyys

Oppilaita ohjataan osallistumaan aktiivisesti oman oppimisympäristönsä suunnitteluun ja kehittämiseen. Kouluissa luodaan innostavia oppimisympäristöjä, jotka tukevat oppimista ja uteliaisuutta sekä mahdollistavat monenlaisen yhteistyön tekemisen.

Oppimisympäristöinä käytetään myös koulun lähialueita, luontoa sekä lähialueen toimijoita ja yrityksiä. Retket ja vierailut tarjoavat monipuolisia kokemuksia, kohtaamisia, onnistumisia ja elämyksiä. Kylän huoltajia, sekä seuroja otetaan mukaan koulun toimintaan, sekä heidän osaamistaan käytetään mm. suunnistuksen, lajin tunnistuksen sekä maastotuntemuksen osalta.

Opettajien vastuulla on valita monipuolisia, oppilaan oppimisen tarpeet huomioivia työtapoja. Opettajat huolehtivat myös siitä, että oppilaat saavat vaikuttaa työtapojen valintaan ja kehittämiseen. Osallisuus oman oppimisen suunnitteluun lisää oppilaiden motivaatiota ja oppimisen iloa. Työtapojen valinnat ja eriyttäminen edistävät oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä parantavat oppimistuloksia. Tekemällä oppiminen, toiminnallisuus, draama, fyysinen aktiivisuus ja ulkona oppiminen ovat opetuksessa aktiivisesti käytössä. Kunkin oppiaineen opetuksessa opettaja huolehtii siitä, että myös oppiaineelle ominaisia työtapoja käytetään.

4.6.3. Ryhmäytyminen

Ryhmäyttämällä tarkoitetaan prosessia, jossa ryhmän jäsenten keskinäistä vuorovaikutusta, luottamusta, viihtymistä ja tuntemista kehitetään ja tuetaan tietoisesti. Ryhmäytymisprosessin tarkoituksena on edistää toisten tuntemista niin, että ryhmän jäsen tuntee olonsa ryhmässä mukavaksi ja turvalliseksi, hän tuntee voivansa vapaasti viihtyä ja ilmaista mielipiteitään, yrittää ja välillä erehtyäkin. Näin ollen ryhmäytyminen on edellytys myös kannustavan oppimisympäristön syntymiselle.

Turvallinen ryhmä ei synny hetkessä vaan ryhmän vuorovaikutus vaatii tietoista kehittämistä pitkin lukuvuotta. Lukuvuoden alku on merkittävä vaihe ryhmän turvallisuuden muodostumiselle ja etenkin koulunsa aloittavien oppilaiden ryhmäyttämiseen kiinnitetäänkin huomioita. Ryhmäytymiseen panostetaan pitkin lukuvuotta mm. koko koulun tempauksin. Oppitunneilla opettajat käyttävät opetusmenetelmiä, jotka tukevat ryhmän keskinäistä vuorovaikutusta mm. pari- sekä ryhmätyöskentelyä.

5. Osallisuus ja yhteistyö sidosryhmien kanssa

5.1. Oppilaiden osallistaminen

Päiväkodin ja koulun välillä on kummioppilastoimintaa. Yhteisiä tuokioita vietetään pelien, lukuhetkien, kädentaitojen tai liikuntatuokioiden merkeissä lisäksi joka toinen kuukausi vietetään ilmaisuaamua jolloin lapset pääsevät esittelemään omia taitojaan ja esiintymään yleisön edessä yksin tai yhdessä.

Jokaiselta luokalta valitaan varsinainen jäsen ja varajäsen, jotka edustavat koulun oppilaita oppilaskunnan kokouksissa. Kokouksien tarkoituksena on saada oppilaiden ääntä kuuluviin ja osallistua yhteisten asioiden päättämiseen. Oppilaskunta pitää välituntioskia pitkinä koulupäivinä kello 13 välitunnilla keräten rahaa koko koulun oppilaiden käyttöön.

5.2. Huoltajien osallistaminen ja kodin ja koulun yhteistyö

Koululla sekä päiväkodilla on yhteinen vanhempainyhdistys joka on mukana koulun toiminnassa aktiivisesti mm. järjestämällä kodin ja koulun päivän tarjoilut, joulujuhlan kahvitarjoilun, retkiä lähimetsään sekä muuallle.

5.3. Yhteistyö nivelvaiheissa

Nivelvaihe esiopetuksesta alakouluun

Nivelvaihetta esiopetuksesta alakouluun luotsaa *eskarista ekalle -tiimi*, joka aloittaa lukuvuosityöskentelynsä aina syyskuun viimeisenä maanantaina. Ryhmään kuuluvat varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja alakoulujen ensimmäisiä luokkia opettavat osa-aikaisen erityisopetuksen opettajat. Ryhmän vuosittaiseen aloituskokoukseen osallistuu myös muita koulun edustajia jokaisen koulun määrittämällä tavalla (rehtori, apul. rehtori).

Vuosikellon mukaiset asiat kokouksessa ovat ajankohtaiset kuulumiset ja lukuvuoden tiimin kokoonpano, marraskuun tiimitapaamisen ja muiden lukuvuoden yhteistyöpalaverien aikatauluista sopiminen. Lisäksi käydään läpi edellisten tiedonsiirtojen toimivuus ja näkyvä tulevaan lukuvuoteen sekä prosessin tarkistus ja kehittämisideat.

Marraskuussa tiimi käy läpi tuen oppilaiden lukumäärät ja alustavat tiedot prosessien kulusta, siirretään tieto oppilaista, joiden koulupaikka on mahdollisesti muualla kuin omassa koulupiirissä ja sovitaan aika tarkemmalle tiedonsiirrolle. Palaverissa sovitaan myös ensimmäiset konsultaatiot erityisopettajan kanssa ja/tai opiskeluhuollollinen tarve sekä käydään läpi yksityisten päiväkotien oppijat.

Koulupolkujen tarkentumista tapahtuu kolujen EO:n ja VEO:n välillä pitkin kevätlukukautta. Kouluilta tehdään vierailuja päiväkoteihin ja esiopetuksen oppijat käyvät tutustumassa kouluihin.

Erityisen tuen päätökset tekee helmikuun loppuun asti varhaiskasvatuspäällikkö ja siitä eteenpäin opetuspäällikkö.

Tiedonsiirtojen perusteella muodostetaan toukokuussa yleisopetuksen opetusryhmät ja sijoitetaan tuen oppilaat heitä parhaiten tukeviin ryhmiin sekä aikataulutetaan henkilökohtaiset tiedonsiirrot.

Nivelvaihe alakoulusta yläkouluun

Alakoulusta yläkouluun nivelvaiheen tiimi aloittaa toimintansa lokakuussa 2022. Tiimi rakentuu pääsääntöisesti kuudensien luokkien oppilaita opettavista ja yläkoulussa heitä vastaanottavista osa-aikaisen erityisopetuksen opettajista. Tiimin tavoitteena on luoda sujuvuutta sekä yhteisillä kriteereillä toteutuvaa laatua nivelvaihettyöhön.

Ensimmäisessä tapaamisessa arvioidaan tähän asti tehdyn nivelvaiheyhteistyön sujuvuus: mitä hyviä käytänteitä ja mitä haasteita on ollut sekä pohditaan edellisten vuosien kehitystyön pohjalta, mikä on tärkeää ja mitä pitäisi muuttaa.

Tiimi luo yhteistyössä rehtorien kanssa askelmerkit tulevalle nivelvaihettyölle. keskeiset teemat ovat

- Pienluokille menevien prosessi
- Nivelvaiheen lakisääteiset tuen tarkistukset tammi-helmikuussa.
- Tiedonsiirto koulujen välillä, prosessi ja aikataulut
- Muuta huomioon otettavaa

5.4. Muut yhteistyötahot

Vihdin seurakunnasta käydään pitämässä kaveritaito tunteja 4 luokkalaisille. Myös muuta yhteistyötä tehdään seurakunnan kanssa mahdollisuuksien mukaan.

Kirjastoauto käy joka toinen viikko. Teemme yhteistyötä kirjaston kanssa. Kirjavinkkaus on tullut tutuksi meidänkin koululle. Lukemiseen kannustetaan äidinkielen opetuksen kautta.

Nuorisotyön edustajat: Haltuun – yhteistyö joka toinen vuosi 5.-6. luokissa.

Muut järjestöt: aina kun mahdollista, käytetään opetuksessa ulkopuolisia asiantuntijoita.

Teemme yhteistyötä Jokikunnan koulun kanssa yleisurheilukilpailun muodossa.

6. Valinnaisaineet, monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alainen osaaminen

Vanjärven koulussa valinnaisaineet vuosiluokille 4. - 6., ovat taito- ja taideaineista: musiikki ja kuvataide. Nämä oppiaineet jakautuvat koko lukuvuoteen mahdollisimman tasaisesti. Valinnaisainetta on yksi vuosiviikkotunti. Oppilaat saavat vaikuttaa valinnaisaineiden tarkempaan sisältöön. Valinnaisten aineiden tarkoitus on kehittää, tukea ja syventää oppiaineiden osaamista. Lisäksi valinnaisen aineen opetuksessa huomioidaan, kuhunkin oppiaineeseen sopivalla tavalla, laaja-alaisen osaamisen tavoitteista erityisesti: ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1), kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) sekä itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3). Valinnainen arvioidaan hyväksyty / hylätty.

7. Toiminnan arviointi

Arvioinnin tarkoituksena on kehittää kouluamme. Kulloistenkin kehittämiskohteiden löytämiseksi järjestetään vuosittain:

- henkilökunnan palautekokous, jossa mm. arvioidaan lukuvuosisuunnitelman toteutumista ja etsitään kehittämiskohteita.
- seuraavan vuoden suunnittelukokous
- työyhteisön henkisen hyvinvoinnin kartoitus työyhteisön toimivuuden varmistamiseksi
- työyhteisön kehittämiskeskustelut rehtorin kanssa muutostarpeiden tunnistamiseksi sekä ylläpitämiseksi
- kouluohjaajan ja luokanopettajan yhteissuunnittelut luokan toiminnan suunnittelussa ja oppilaiden avustamisessa tarkoituksenmukaisella tavalla
- Käytämme työyhteisömme kehittämiseen ja arviointiin yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän tuomia ideoita

Lisäksi arvioimme esim. koulun arkiruutiinien sujumista, TVT-laitteiden tasapuolisen saatavuuden ja projektien onnistumista opettajakokouksissa, suunnittelupalavereissa tai välituntisin aina tarpeen ja tilanteen mukaan.

Koulun toiminnan arviointia ja kehittämistä sekä kodin ja koulun yhteistyön kehittämistä varten kerätään arviointitietoa myös vanhemmilta ja oppilailta. Menetelminä ovat huoltajakyselyt, suora palaute ja keskustelutilaisuudet sekä oppilailta saadut palautteet ja oppilaskyselyt.

Työyhteisön itsearviointi aloitetaan henkilökohtaisella oman toiminnan arvioinnilla. Siitä arviointia laajennetaan koskemaan koko työyhteisöä.

8. Varautuminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin

Henkilökunnan kanssa tehty yhdessä suunnitelma poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden varalta, pelastussuunnitelma löytyy opettajatilan seinältä, jossa tarkemmat ohjeet erilaisiin tilanteisiin.

8.1. Sähkökatkot

Koulut pyrkivät toimimaan normaalisti sähkökatkon aikana. Se on tärkeää arjen turvallisuuden tunteen vuoksi. Valon ja veden puute sekä lämmityskaudella myös rakennuksen kylmeneminen kuitenkin alkavat haitata koulun toimintaa sähkökatkon pitkittyessä. Jos katko kestää useita päiviä, on syytä varautua siihen, että koulu ei pysty toimimaan, jos tilat eivät enää täytä terveysturva- ja turvallisuusmääräyksiä.

Kouluissa veden ja ruoan saanti yritetään järjestää niin, että koulut voivat toimia myös katkon aikana.

Tarvittaessa opetus järjestetään lukujärjestyksestä poikkeavalla tavalla.

Opetuksen järjestäjä tulee antamaan kouluille tarkentavia ohjeita mahdollisiin sähkökatkoihin liittyen lukuvuoden aikana.

Sähköinen pelastussuunnitelma

Vihdin kouluissa on käytössä sähköinen pelastussuunnitelma Pelsu. Siihen on kirjattu kohteen perustiedot, turvallisuusjärjestelyt, mahdolliset vaaratilanteet ja niihin liittyvät toimintaohjeet. Suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti ja henkilöstö on veloitettu tutustumaan suunnitelmaan lukuvuosittain. Suunnitelmasta on nähtävillä tiivistetyt paperiversiot henkilöstön taukotilassa.